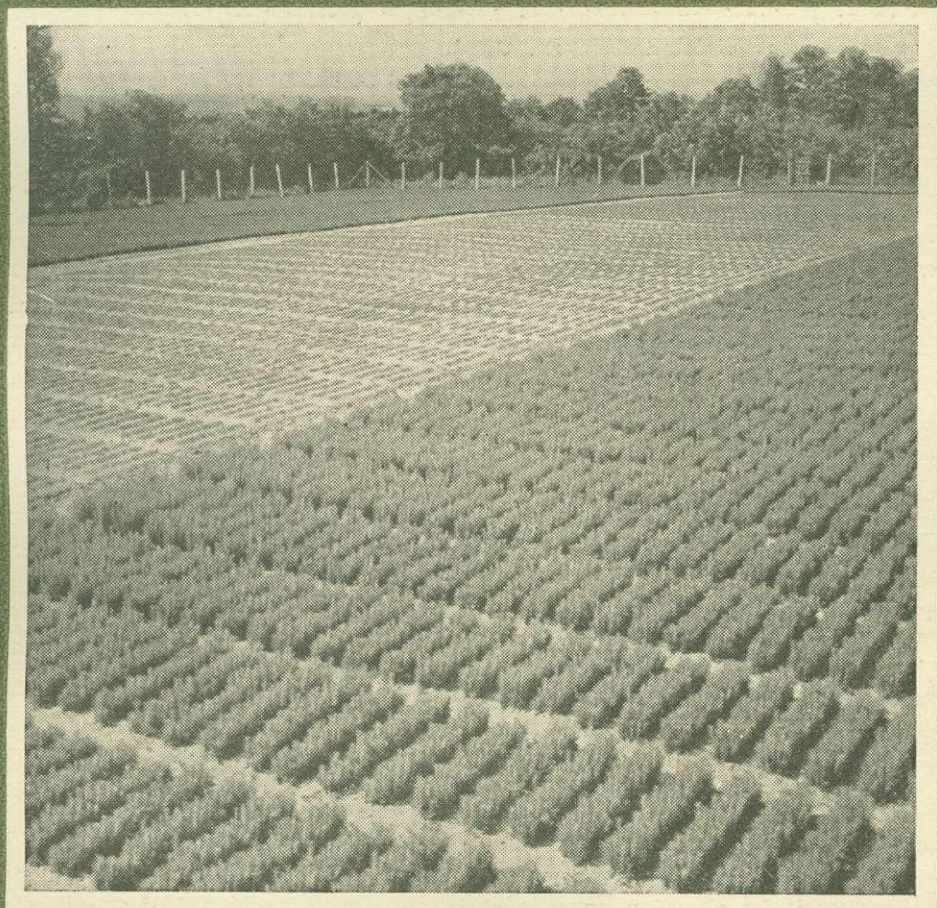

AZ ERDŐ

AZ 1862-BEN ALAPÍTOTT ERDÉSZETI LAPOK 92. ÉVFOLYAMA

TARTALOM

Országos Erdészeti Értekeztet	201
<i>Dr. Balassa Gyula:</i> Az erdőgazdaság és faipar jelenlegi helyzete és legközelebbi feladatai	201
<i>Keresztesi Béla:</i> Az erdőgazdaság jelenlegi helyzete és legközelebbi feladatai	210
Az Országos Erdészeti Értekezleten elhangzott erdőgazdasági tárggyú hozzászólások	229
Címlapon: <i>Kedvezőtlen termőhelyen kialakított csemetekert, rontott erdő átalakításához</i> (Kísérleti Erdészet, Ugod)	
Hátlapon: <i>Száraz termőhelyű cserestölgyes helyére telepített erdeifenyves, Fenyőfőn</i>	

СОДЕРЖАНИЕ

Конференция работников лесного хозяйства Венгрии	201
Др. Балашиш Д.: Современное положение и дальнейшие задачи лесного хозяйства и деревообрабатывающей промышленности	201
Керестеши Б.: Современное положение и ближайшие задачи лесного хозяйства	210
Выступления по вопросам лесного хозяйства на конференции работников лесного хозяйства Венгрии	229
На первой странице обложки: <i>Лесной питомник, созданный при неблагоприятных условиях местопроизрастания для реконструкции расстроенных лесов.</i>	
На обратной странице обложки: <i>Сосняк, разведенный на смену сухого дубняка с дубом австрийским (Qu. cerris L.) Фенёфё).</i>	

SOMMAIRE

Conférence National Forestière	201
<i>Dr. Gy. Balassa:</i> La situation actuelle et les tâches prochaines de la foresterie et de l'industrie du bois	201
<i>B. Keresztesi:</i> La situation actuelle et les tâches prochaines de la foresterie	210
Les interpellations à sujet forestier prononcées à la Conférence National ..	229
En couverture: <i>Pépinière fondée sur station défavorable pour la conversion des forêts dégradées</i> (arrondissement d'essais, Ugod)	
En reverse: <i>Pineraie plantée au lieu d'une chênaie chevelue sur station sèche à Fenyőfő</i>	

Országos Erdészeti Értekezlet

Az Országos Erdészeti Főigazgatóság június hó 11—12-én országos értekezletre hívta össze Budapestre az erdőgazdaságok, faipari és egyéb erdészeti vállalatok és intézmények vezetőit. Az értekezleten az erdőgazdaságok és a faipari vállalatok 1956/57. év első félévi munkájának az októberi ellenforradalom eseményei, az elleneséges cselekmények hatásainak az erdészet területén való gyors felszámolásának módja, az erdészet előtt álló legközelebbi teendők kerültek részletes megbeszélésre.

Az értekezlet megnyitása után dr. Balassa Gyula miniszterhelyettes, az OEF vezetője tartott beszámolót az erdészet egészére vonatkozóan. Ezt követően Keresztési Béla, az OEF vezetőjének helyettese ismertette részleteiben az erdőgazdaságok helyzetét és legközelebbi feladatait.

dr. BALASSA GYULA miniszterhelyettes, az OEF vezetője

Beszámoló az erdészet — erdőgazdaság és faipar — általános helyzetéről és legközelebbi feladatairól

Az októberi, novemberi ellenforradalmi események óta másodízben jövünk össze országos értekezletre, hogy részletesen megtárgyaljuk az erdőgazdaság és a faipar problémáit. Feladatunk az, hogy visszatekintsünk az elmúlt időszakra, elvégzett munkánkra, kiértékeljük azt, kiemezzük az elkövetett hibákat, megállapítsuk az eredményeket és mindezek összetevéséből kijelöljük az elkövetkezendő időszak tennivalóit.

A jelen alkalommal lényegesen más körülmények között tartjuk országos értekezletünket, mint az előzőt. Az előző alkalommal, 1957. január 25-én még az ellenforradalmi események előidézte lázas állapotban, felzaklatottan élt az ország. Pedig már ekkor a helyzet abban a tekintetben, hogy a hatalom birtokosa megingathatatlanul a munkásosztály maradt, világos és tiszta volt. És világos volt az is, hogy a politikai hatalom megszilárdítása mellett az ellenforradalom okozta súlyos gazdasági sebek gyógyítása a legfontosabb feladat. Mégis sokan — még igen kitűnő elvtársaink némelyike is — bizonytalanoknak érezték még magukat és tekintetük nem teljesen a következő láncszem, a gazdasági élet teljes gőzzel való beindítása — kötötte le, hanem olyan problémák, amelyeknek helyes megoldása e feladat mellett párhuzamosan is elvégezhető.

Az október—novemberi ellenforradalmi események teljesen dezorganizálták termelési rendünket. A hatalom rendjének megteremtése után tehát, a gazdasági élet rendjének megteremtése is feladatunkká vált. Ennek

a feladatnak a központba állítása természetesen nem jelenti azt, hogy figyelmünket az ellenforradalmi veszélyről vagy annak maradványairól elfordítsuk, de világosan kell látni azt is, hogy minden késlekedés gazdasági rendünk helyreállítása körül még a legjobb szándék mellett is gyarapítója az ellenforradalom gazdasági pusztításainak. Hála a sorsnak, hogy ma már túljutottunk ezen a perióduson, ezen a lázas állapoton is és *ma már a párt és a kormány felvilágosító munkája révén felemelkedésünk döntő kérdése népgazdaságunk megerősödése és erejének állandó fokozása. S örömmel mondhatjuk, hogy a termelés rendje ma már lényegében helyreállt.* A termelés rendjének helyreállítása azonban nem volt könnyű feladat. Ugyanis az ellenforradalom első csapása az államigazgatás és a népgazdasági igazgatás szerveinek szétrombolása volt. A munkásosztály hatalmának visszaállítása után égető szükséggé vált tehát államrendünk és népgazdaságunk vezető szerveinek visszaállítása és felszámolása annak az ellenforradalmi taktikának, hogy vezető és irányító szervek nélküli társadalmunk darabokra hullva a gazdasági megsemmisülésbe zuhanjon. Jól emlékezünk még arra az ellenforradalmi kívánságra is, mely erdőgazdaságunk központi irányító szervének, az OEF-nek a megszüntetését is követelte az erdőgazdaságok ún. „önálló gazdálkodása“ ürügyén. És ne feledkezzünk meg arról, hogy az ellenforradalom leverése, a munkásosztály hatalmának helyreállítása után, ahogy népgazdaságunk és államigazgatásunk egyéb szektoraiban, nálunk is — különösen vidéken — éltek még olyan jelenségek, melyek ennek a dezorganizáltságnak fenntartására és a központi irányítástól való függetlenítésre törekedtek.

Népgazdaságunk országos egység, még ha szervezési technikából, természetszerűen külön-külön részekből is tevődik össze. Ezek a külön részek csak akkor végezhetnek országos szempontból értékes feladatokat, ha országos összefogó szervük irányítása, vezetése és ellenőrzése akadálytalanul és jól működik. Ez az elv államigazgatási és népgazdasági rendünk alapja. Akik ezt egyéni vagy más helyi szempontból nem respektálják — esetleges jó szándékuk ellenére is — az ellenforradalom teremtette dezorganizáltság állapotát támogatják. Éppen ezért az ilyen jelenségekkel szemben, ha még lennének, *a leghatározottabban fel fogunk lépni.*

A vezetés számára fő feladat volt az év első hónapjaiban az OEF vezető és irányító, valamint központi ellenőrző szerepének visszaállítása, hogy ezáltal megteremtse népgazdaságunk e szektorában a termelés rendjét és ennek elengedhetetlen előfeltételét *a munkafegyelmet.* Ha ezen a téren még vannak esetleg megoldani való kérdések, úgy hiszem a feladat megoldásának javán már túl vagyunk, és az első nehéz, zavaros hónap után ott tartunk, hogy vállalati és gazdasági egységeink mindannyian helyesen értelmezik az OEF irányító, vezető és támogató szerepének fontosságát és jelentőségét. Nem számolhatnák ma be olyan eredményekről — melyeket később ismertetek Önökkel —, ha ez az egészséges állapot nem következett volna be.

Ne feledjük azt, hogy az ellenforradalom célja a következő volt: Meg akarta dönteni a Magyar Népköztársaság törvényes államrendjét, társadalmi rendjét, a parasztsággal szövetséges munkásosztály hatalmát és helyébe a burzsoá diktatúra legreakciósabb rendszerét, a fasiszta diktatúrát akarta állítani. Nemzeti függetlenségünk megsemmisítésével *imperialista gyarmattá akarta változtatni hazánkat.*

De tudjuk azt is, hogy az ellenforradalmi események nemcsak békénket és nyugalmunkat dúlták fel, hanem *mérhetetlen kárt okoztak népgazdaságunknak*, megrendítették annak alapjait és emlékezzünk vissza a téli hónapokra, amikor a súlyos gazdasági válság, az infláció réme fenyegetett bennünket. A nagyfokú termeléskiesés, a mintegy 20 milliárd Ft értékű közvetlen kár, a sztrájk miatt keletkezett rendkívül nehéz helyzet, továbbá a béremelés következtében jelentkező feszültség az árualap és a vásárlóerő között, rendkívül nehéz helyzetbe hozták népgazdaságunkat.

A baráti államok, elsősorban a Szovjetunió hatalmas anyagi segítsége mentette meg a helyzetünket és adta meg a lehetőséget arra, hogy elháruljon az infláció veszélye és ma megglehetősen konszolidált körülmények között lehetünk együtt, beszélhetjük meg teendőinket, hogy az elkövet-

kező évben már saját lábunkra állva magunk biztosítsuk gazdasági életünk stabilitását. Ahogy a szovjet nép fegyveres segítsége háritotta el fejünk fölül az ellenforradalom fenyegető rémét, ugyanúgy a szovjet nép gazdasági segítsége háritotta el a súlyos gazdasági válság, az ezzel együttjáró munkanélküliség és az infláció fenyegető veszélyét.

Ennek a segítségnek köszönhetjük, hogy helyre tudtuk állítani állami és gazdasági rendünket, újjászervezett pártunk vezetésével. Az ellenforradalmi események nyújtotta tapasztalatok alapján nagyrészt megtisztítottuk az állami és gazdasági apparátust az oda nem való elemektől és *megszilárdítottuk a munkáshatalmat*. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy e részben nyugovóra térhetünk, mert a tapasztalatok arra intenek bennünket, hogy a munkáshatalom felett állandóan éberem kell örködnünk, de e részben a munka nagyját elvégeztük és a munkáshatalom szilárdságához kétség nem férhet.

Gazdasági életünk ugyancsak stabilnak mondható. Az ellenforradalmi események kapcsán bekövetkezett több hetes ún. „összkomfortos“ sztrájk szétzilálta gazdasági életünket és komoly katasztrófával fenyegetett. Elsősorban a Szovjetunió és a többi baráti állam segítsége azonban lehetővé tette, hogy elkerüljük a katasztrófát és ma már ott tartunk, hogy az országgyűlés letárgyalta és elfogadta az 1957. évi tervet és költségvetést és ismét szilárd alapokon nyugvó tervgazdálkodást folytathatunk. Ez a népgazdasági terv és költségvetés megjelöli azokat a feladatokat, amelyek megoldásával biztosítható szocialista társadalmunk egészséges fejlődése, a korábbi gazdaságpolitikai hibák és az ellenforradalom okozta súlyos károk fokozatos felszámolása. A mi munkánk nem kis mértékben járul hozzá ezeknek a céloknak a megvalósításához és a *magunk területén feltétlenül arra kell törekednünk, hogy a terveket ne csak teljesítsük, hanem túlteljesítsük.* Ez teremti meg a lehetőségét annak, hogy dolgozó népünk élet-színvonalát emeljük és megteremtsük a kedvező feltételeket hároméves tervünk megindulásához.

Az ellenforradalmi események a mi területünket sem kímélték meg. Mind az erdészet, mind a faipar vonalán eltávolították a kommunista vezetőket és még az ellenforradalom fegyveres leverése után is a munkástanácsokba küldött deklaszszált elemek útján igyekeztek olyan irányt adni a dolgoknak, mely ellenforradalmi elképzeléseiknek megfelelt. *Hatalba kergettek egy igazgatónk, számos igazgatót és vezetőt őrizetbe vettek és felmérhetetlenek azok a véres és súlyos következmények, melyek bekövetkeztek volna, ha a Szovjetunió testvéri segítségével kellő időben nem törjük le az ellenforradalmi terror dühöngését.*

Az újjáalakult pártszervezetek és a szakszervezetek segítségével a rendet nagyban, egészben helyreállítottuk, a munkásosztály vezetésének szilárdságát biztosítottuk, bár tagadhatatlan, hogy e téren még vannak tennivalók. Komoly hiányosságok mutatkoznak meg a gazdasági és a hivatali fegyelem vonalán, de már elérkeztünk ahhoz az időhöz, amikor a legszigorúbban fogunk fellépni a gazdasági vagy hivatali fegyelmezetlenséggel szemben és minden esetben példát statuáló megtorlással fogunk élni. A vezetés tekintélyét mind felső, mind alsó szinten helyre kell állítani és nem tűrhetjük el, hogy a felettes szervek utasításait vagy egyáltalán nem, vagy részben hajtsák végre.

Az ellenforradalmi események következtében az erdőgazdaságoknál, a faipari és egyéb vállalatoknál a munkafegyelem nagymértékben meglazult. Ezen időszak után a főigazgatóság és a felügyelete alá tartozó szervek viszonyát a politikai konszolidáció üteme, valamint az egyes szervek vezetőinek s munkástanácsainak mindenkorai lokális szemlélete határozta meg. A munkáshatalom megszilárdulásával s a racionalizálás végrehajtásával az egyes szerveknél a munkafegyelem is fokozatosan megszilárdult. Ez a folyamat ott következett be leghamarabb, ahol a kommunisták az MSZMP-be tömörülve befolyásukat érvényesíteni tudták. Ebből a szempontból a faipari vállalatok centrális helyzetüknél fogva kétségtelenül előnyösebb helyzetben voltak.

A munkafegyelem jelenlegi mértékével azonban nem lehetünk elégedettek, mert a technológiai fegyelem, valamint a minőségi munka terén még jelenleg is lazaságok tapasztalhatók az egyes szerveknél. Felütötte a fejét továbbá olyan jelenség, amely egyenesen a Főigazgatóság tekintélyének lejáratására és mondhatnám a Főigazgatóság intézkedéseinek mel-

lőzésére mutat. Ilyen jelenségek pl., hogy az egyes erdőgazdaságok széleskörű értekezleteket hívnak össze, ahol ahelyett, hogy a termelés és gazdaságosság helyi problémáival foglalkoznának, olyan kérdésekkel foglalkoznak, melyek alkalmasak arra, hogy a főigazgatóság és a gazdaság dolgozói között a szükséges kapcsolatot aláássák és meglazítsák.

Számos esetben előfordult, hogy a Főigazgatóság kiszállt az egyes erdőgazdaságokba és egyetlen felelős vezetőt sem talált a helyén. Ugyanúgy előfordult az is, hogy az erdőgazdaságokból hivatalos ügyek elintézése végett többszáz kilométert utaztak Budapestre a Főigazgatóságra és éppen azt nem találták itt, akivel elintézhették volna ügyüket. Ezért adtuk ki azt az utasítást, hogy a felelős vezetők, amennyiben hosszabb időre elhagyják működési területüket, ezt a főigazgatóság illetékes szervénél bejelenteni tartoznak. Ez időbelileg sem okozhat zavart, mert sürgős esetben ez telefonon is elintézhető. Ezzel sok felesleges időpazarlást és kiadást takaríthatunk meg.

Ugyancsak ehelyütt szeretnék foglalkozni a gazdaságoknak és egyes vállalatoknak a mozgalmi és az államigazgatási szervekkel való kapcsolattal. Ezek a kapcsolatok ugyancsak sok kívánnivalót hagynak maguk után. Az egyes vállalatok, de főleg a gazdaságok túlnyomó része nem ismerte fel a párt vezető szerepének szükségességét az ellenforradalom következtében beálló súlyos helyzetben és ezáltal hozzájárultak a politikai és gazdasági stabilizáció elhúzódasához. Ez a megállapítás azonban nem általánosítható valamennyi erdőgazdaságra és vállalatra. Feltétlenül javítani kell az erdőgazdaságoknál a MEDOSZ helyi szerveivel való kapcsolatot. Ez a kapcsolat sok helyen nem elég élő, nem elég gyakorlati. Az államigazgatási szervekkel feltétlenül meg kell teremteni azt a viszonyt, amely kizárja annak a lehetőségét, hogy az erdőgazdaságok és a tanácsi szervek egymással ellenkező intézkedéseket tegyenek. Megállapításunk az, hogy ott, ahol jó a kapcsolat és megfelelően koordinálják az intézkedéseket, — így sok kárt tudunk elhárítani, sőt komoly gyakorlati haszon mutatkozik.

A külföldi szervekkel való kapcsolatokra vonatkozóan részletes rendelkezést adtunk ki. Annak betartásához ragaszkodunk és csakis olyan kapcsolatok felvételére adunk engedélyt, amelyek kizárólag termelési, technológiai és gazdálkodási tapasztalatok szerzését tartják szem előtt.

Általánosságban a mozgalmi és igazgatási szervekkel való kapcsolat legyen szoros, a helyi viszonyoknak megfelelő, de ugyanakkor fel kell hívnom a figyelmet arra, hogy ez a kapcsolat nem tévedhet el a személyes obligációk területére.

A gazdasági és hivatali rend helyreállítása a szigorú fegyelem betartása nélkül nem képzelhető el és az elvtársaknak ugyancsak arra kell törekedniök, hogy a maguk területén a teljes rendet, a hivatali vezetés tekintélyét és a munkafegyelmet helyreállítsák. Ily módon tudjuk csak tervünket teljesíteni, sőt túlteljesíteni és hozzájárulni a helyreállt munkáshatalom politikai és gazdasági megszilárdulásához.

Kedves Elvtársak! A politikai és gazdasági helyzet általános elemzése után egész röviden ismertetni kívánom a *Főigazgatóság 1957. évi legfontosabb feladatait, majd az I. negyedévi és a gazdasági év I. félévi eredményeit, tapasztalatait, végül ezek alapján a következő időszak folyamán megvalósítandó feladatokat.*

Az 1957. évi népgazdasági terv alapvető célkitűzése az ellenforradalom által szétzilált gazdaság rendbehozása, a károk megszüntetése, további károk keletkezésének megelőzése, végül a termelés gazdaságosságának helyreállítása. Vizsgáljuk meg, hogy ezek a célkitűzések miképpen érvényesülnek a főigazgatóság 1957. évi tervében.

Mindenekelőtt örömmel lehet megállapítani, hogy azon a bizonytalanságon, amely az év elején az ellenforradalom okozta nehéz helyzet következtében az egész népgazdaságban tapasztalható volt, alapjába véve túljutottunk. A január 25-i igazgatói értekezlet is teljes mértékben tükrözte ezt a bizonytalanságot. Akkor még egész sor alapvető kérdésre nem tudtunk az elvtársaknak kielégítő választ adni. Azóta ezek a kérdések általában megoldódtak. A kormány jóváhagyta a népgazdasági tervet, így a Főigazgatóság tervét is. Az erdőgazdaságok fakitermelési feladatait összehangoltuk az ipar feldolgozási és rönkfogadási képességeivel. A kormány jóváhagyta az erdőgazdasági dolgozók bérrendezését. Megtörtént az ipar műszaki dolgozóinak bérrendezése. Június 1-i hatállyal pedig életbe lép a vállalati alkalmazotti kategóriák általános bérrendezése.

Felülvizsgáltuk az erdőgazdaságok és a vállalatok kategóriába sorolását, és ezt a tényleges helyzetnek megfelelően módosítottuk. A kérdés végleges rendezése céljából előterjesztést készítettünk a kormányhoz az állami kezelésbe vett erdők jogrendjének helyreállítása végett, lényegében az 1935. IV. törvénycikk rendelkezéseinek szellemében. Javaslatunkat valamennyi érdekelt minisztérium és szerv magáévá tette, így számítani lehet annak rövid időn belül való elfogadására.

Az ellenforradalom a főigazgatóság területén is hatalmas károkat okozott. *A jogtalan fakitermelések következtében az élőfakészlet 400 ezer m³-rel csökkent.* A IV. negyedévben az ipar a tervezettnél még a felénél is kevesebb rönkanyagot dolgozott fel, így a rönkkészlet az előző évek átlagához képest háromszorosra növekedett.

Az ipari termelés kiesése és a rönkkészlet felduzzadása különös veszélyt jelentett. A készlet ugyanis nagyrészt régi, 1955/56. évi termelésű anyagból állott, amely az elhúzódot feldolgozás miatt komoly értékvesztést szenvedett. A fakitermelésnek az eredeti színvonalon való tartása e károk további fokozódását eredményezte volna.

Az első feladat tehát e károk megszüntetése és a további károk keletkezésének megelőzése volt. Ennek érdekében csökkenteni kellett a fakitermelést. A kérdést úgy kellett megoldanunk, hogy a népgazdaság faellátását semmiesetre se nehezsítsük, sőt ha lehet javítsuk. Ezért az ipar maximális rönkfeldolgozó kapacitásából indultunk ki és ehhez arányosítottuk az erdőgazdaságok fakitermelését. Ez azonban még így sem volt könnyű feladat. Ahogyan az év elején nem igen számíthattunk arra, hogy a széntermelés ilyen rövid idő alatt elérje a jelenlegi színvonalat és hogy az évi termelést 20—22 millió tonnában lehetne megállapítani, ugyanúgy — az energiaellátás nehézségei és a munkafegyelem lazulása miatt — *rendkívül nehéz volt meghatározni azt a rönkmennyiséget, amelyet az ipar 1957. évben maximálisan fel tud dolgozni.* Voltak, akik az 1957. évi színvonalat az 1956. évi terv 60—80%-ában javasolták megállapítani. A januári és februári eredmények azonban lehetővé tették az éves rönkfeldolgozási tervnek 469 000 m³-ben való rögzítését. Amíg az ipar átlagos termelési színvonala az 1956. évinél csak 2,4%-kal magasabb, addig ez a feladat az 1956. évi tényleges eredményt 15,1%-kal haladja meg.

Az ipar feldolgozó kapacitásának ilyen módon történő meghatározása után elrendeltük az 1956/1957. évi favágatási tervekben előírt fakitermelésnek 231 000 m³-rel való csökkentését. Ezt elsősorban a favágatási tervekben magas rönkhányaddal szereplő erdőrészek elhagyásával terveztük, hogy ilymódon biztosítani lehessen, hogy a csökkentés a népgazdaság bányafa és tűzifa ellátását lehetőleg ne érintse.

Az ipar aránytalanul magas cserrönk-készletére való tekintettel, s a további károk megelőzése érdekében legnagyobb mértékben kellett csökkentenünk a cser- és bükk-rönköt adó termeléseket. Ugyanakkor az ipar feladatává kellett tennünk, hogy a régi termelésű, már amúgyis csökkent értékű anyagok, elsősorban a cser feldolgozását mindenekelőtt hajtsa végre.

A fakitermelés csökkentésével kapcsolatban egyesek részéről felvetődött a gondolat, hogy ez az eljárás helytelen és a népgazdaság érdekeivel össze nem egyeztethető. Felvetődött az a kérdés is, hogy az esetleg adódó többletrönköt dolgoztassuk fel az állami iparon kívül működő feldolgozó üzemekben és így tegyük lehetővé a népgazdaság jobb faanyagellátását. Azóta a tények bebizonyították, hogy a fakitermelés csökkentésére irányuló intézkedés helyes volt. Teljesen helytelen lett volna a többlet faanyagnak az állami iparon kívüli feldolgozásra történő irányítása, mert ez — a feketekereskedelem felduzzadásán és az ebből származó jogtalan bevételi többleten keresztül — méginkább növelte volna azt a feszültséget, amely a vásárlóerő és az árualap között kezdettől fogva fennállt s amely arra kényszerítette a kormányt, hogy egyes cikkekben részleges áremelést hajtson végre.

Az is tapasztalható volt, hogy a rönkszállítás és fogadás terén még a fakitermelés csökkentése ellenére is a legnagyobb nehézségekkel kellett megküzdeni. Még így sem lehetünk egészen biztosak afelől, hogy nagyobb értékvesztés nélkül sikerül minden rönkanyagot feldolgoznunk.

Az ellenforradalom okozta nehéz helyzet — még a fakitermelés csökkentése ellenére is — rendkívül komoly és újszerű feladatok elé állította és állítja az erdőgazdaságokat s az ipari vállalatokat az együttműködés terén. Ez az együttműködés az iparnak a főigazgatóságokhoz való csatlakozása óta fokozatosan javult. A folyó évi termelési feladatok összehangolása és a március elején megkötött együttműködési szerződések olyan tények, amelyek azt bizonyítják, hogy a két ágazat együttműködése kiállotta a tűzpróbát. Természetesen még sok tennivaló van. Az előző időszak gazdálkodásának egyik hibája éppen abban jut kifejezésre, hogy az együttműködés terén mutatkozó nehézségek alapvető okát, a rönkfogadás és tárolás terén fennálló szűk kapacitást nem szüntettük meg. A jövőben az együttműködés megjavítása érdekében a főfigyelmet elsősorban erre kell összpontosítani. Meg kell oldanunk az erdőgazdaságok közbenső és feladóállomási rakodóinak, valamint ahol csak lehet, az ipari üzemek rönktereinek bővítését és ezek rendezését.

Az év elején *nagyon nehéz volt a helyzet az erdőművelési munkák terén*. Úgy látszott, hogy az erdőtelepítés terén még az előző évek telepítéseinek állagmegóvását sem tudjuk biztosítani. A január 25-i igazgatói értekezleten több elvtárs, aggódva vetette fel ezt a kérdést és kért sürgős segítséget. Azóta ez a probléma is megoldódott. Biztosítani tudtuk az egyébként is elmaradt erdősítési munkák teljes hitelszerűségletét, az

erdőtelepítési munkák állammegóvásának és elsősorban az alföldi erdőgazdaságoknál bizonyos kisebb mértékű új telepítés hitelszükségletét.

Az erdőgazdaságok területén ugyanúgy, mint az iparban az ellenforradalom okozta károk megszüntetése és minimumra csökkentése mellett a legfontosabb feladat a termelékenység és a gazdálkodás eredményességének 1956. évi színvonalra történő visszaállítása.

A január 25-i igazgatói értekezlet óta eltelt időszak egyik legnagyobb eredményének kell tekinteni, hogy a kormány elfogadta az erdőgazdasági munkások és az ipar műszaki dolgozóinak bérrendezésére vonatkozó előterjesztést. Ezzel egy évek óta húzódó probléma nagyrészt megoldódott. Ezekkel a bérrendezésekkel az erdőgazdaságok beralapja az 1956. évi szinten számítottához képest 39,5 millió Ft-tal, az ipar beralapja pedig közel 20 millió Ft-tal növekedett.

A népgazdasági terv egyik legsúlyosabb problémája a béremelések következtében megnövekedett vásárlóerő és az aránylag alacsony árualap között fennálló feszültség. A kormány a béremeléskor jogosan abból a feltevésből indult ki, hogy a magasabb bér ellenében több termék és magasabb termelési érték fog jelentkezni és így az egyensúly legkésőbb az év második felében helyreáll.

Az erdőgazdasági munkások bérrendezését engedélyező kormányhatározat el is rendeli, hogy a bérrendezésre fordított összeg ellenében az erdőgazdaságoknak 1957. évben 20 millió Ft-tal több termelési értéket kell előállítaniuk, elsősorban az iparifa-kihozatal növelése révén. Ezt az előírást az erdőgazdaságok eredménytervének jóváhagyásakor érvényesítettük is. Ennek ellenére az erdőgazdaságok 1956/57. évi eredménye az 1955/56. évihez képest még így is 96 millió Ft-tal romlik. Ebben elég nagy szerepet játszik a segédüzemek kapacitásának kihasználatlansága, a csökkent fakitermelés, továbbá a csemetetermelésnek a csökkent erdőtelepítés és fásítás miatt jelentkező eredményromlása. Nagy mértékben rontja az eredményt — az előző évihez képest teljesen indokolatlanul — a mezőgazdasági termelés.

Az iparvállalatoknál a béremelést — a tervben — termelési érték-többlettel még részben sem lehetett ellensúlyozni, sőt itt még az is rontja a helyzetet, hogy — a túl feszes munkanormák lazítása céljából — egyes helyeken intenzitáscsökkenést kellett engedélyeznünk. Ez éves viszonylatban az ipar átlagában 6,5%-ot tesz ki. Emiatt a Főigazgatóság iparában azt az alapvető célkitűzést, hogy a termelékenység az év végéig elérje az előző év I—III. negyedévi színvonalát, nem tudtuk a tervben érvényesíteni. A termelékenység a tervezett 6,5%-os intenzitás csökkenésnek megfelelően az előző év I—III. negyedévi szintjének csak 93,5%-át éri el. Így az eredményromlás az iparvállalatoknál is 30 millió Ft.

Igaz ugyan, hogy az eredményromlás mindkét területen nagyrészt objektív tényezőkre: a kapacitás átmeneti kihasználatlanságára, a nyersanyag minőség romlására, a munka intenzitás engedélyezett csökkenésére vezethető vissza, mégis azt kell mondani, hogy a népgazdaságban jelenleg meglévő feszültségek megszüntetése és a nehézségek elhárítása érdekében mind az erdőgazdaságoknak, mind pedig az ipari vállalatoknak a jelenleginél jóval nagyobb erőfeszítéseket kell tenniük. Célul kell kitűzni, hogy az objektív eredményrontó tényezők hatását jobb szervezéssel, a bérfigyelem helyreállításával, anyag- és energiatakarékossággal, egyéb intézkedésekkel a tervben előírtnál nagyobb mértékben ellensúlyozzuk.

dr. Balassa elvtárs ezután ez eddigi tervidőszak eredményeit méltatta és megállapította, hogy azok a legközelebbi célok elérésére vonatkozóan biztatóak. Folytatólag kifejtette a vállalati önállóságnak a fegyelemmel való szoros összefüggését majd általánosságban vázolta azokat az irányelveket, amelyek szerint a vállalatoknak a következő időszakban a feladataik ellátása érdekében gazdálkodni kell. Különösen hangsúlyozta, hogy a jövőben a termelés mennyiségi hajszolása helyett a gazdaságosság növelésére kell rátérni. Figyelmeztette a vezetőket, hogy a jövőben minden intézkedésüket kalkulációs alapon tegyék meg.

Befejezésül a következőkben foglalta össze a legfontosabb teendőket.

Alapvető célkitűzés, hogy a gazdálkodás jobb megszervezésével, minden területen a takarékoság biztosításával érvényesítsük a gazdaságosság elvét és fokozzuk a gazdálkodás eredményességét. Nem szabad azonban megengedni, hogy a vállalatok nyereségüket — a vállalati önállóság és az egyéni érdekek helytelen értelmezése következtében — a népgazdaság érdekeivel ellentétes módon növeljék.

Határozott intézkedéseket kell tenni a munkafegyelem és bérfegyelem helyreállítása, valamint a termelékenység növelése érdekében. A munkások bérrendezésére vonatkozó intézkedéseknek mind az erdőgazdaságoknál, mind az iparban az volt a célja, hogy a munkások keresetének javításával helyreálljon a munkafegyelem és fokozódjék a gazdálkodás eredményessége. A népgazdasági terv célkitűzései szerint az év végéig a termelékenységnek 12%-kal kell növekedni ahhoz, hogy a kifizetett többletbér és a termelési érték között megkívánt egyensúly helyreálljon. Ezért a vállalatok vezetőinek alapvető feladata, hogy a teljesítménybérezés új formáinak bevezetésével, a felesleges munkáslétszám leépítésével, a munkafegyelem helyreállításával biztosítsák, hogy a termelékenység az év végéig elérje az előző év első háromnegyedévi színvonalát.

Az 1957. évi jóváhagyott terv teljesítése és a népgazdaság összeredőkeinek megfelelő túlteljesítése alapvető feladat. A fősúlyt általában és nem elsősorban a mennyiségi túlteljesítésre, hanem a gazdaságosság növelésére, a technológiai és munkafegyelem megszilárdítására kell összpontosítani. A terv ilyen értelemben vett túlteljesítésével és főleg az iparban a gépek állapotának tökéletes rendbehozásával fel kell készülnünk az 1958. évi és a hároméves terv jó megalapozására.